

DETALJNI IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM

Studijski program:
**Preddiplomski
Primijenjena umjetnost**

Akadska godina:
2021./2022.

Akademija
primijenjenih
umjetnosti
Sveučilišta u Rijeci

OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	KIPARSTVO II					
Nositelj kolegija	izv.prof.Hrvoje Urumović nositelj kolegija					
Asistent/ asistentica	Silvester Ninić asistent, izvođenje nastave					
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni					
Broj ECTS –a: 3	Zimski semestar			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
	0	0	0	1	2	0
Vrijeme konzultacija	srijeda 13:15-14:15 sati					
Kabinet	007 - prizemlje					
Telefon	099 215 11 67					
e-mail	hrvoje.urumovic@uniri.hr					
Web stranica predmeta	http://portal.uniri.hr					

OPIS PREDMETA**Ciljevi predmeta**

Cilj kolegija **Kiparstvo I** je kroz praktičan rad savladati i naučiti prostorno oblikovati (izmodelirati u glini) ljudski lik (portret), te razviti osobni likovni pristup za zadanu temu.

Također, studenti se upoznaju i sa srodnim tehnikama i disciplinama koje se po zahtjevnosti u smislu učenja vještina slijedom nastavljaju na prethodni.

Ciljevi su i:

- studente upoznati s procesima i metodama modeliranja po promatranju, sjećanju i imaginaciji;
- kod studenata razviti sposobnosti modeliranja ljudske glave (spoznajom i interpretacijom portretnih karakteristika modela);
- razvijati individualne kiparske sposobnosti;
- uz klasične kiparske materijale i tehnike studente upoznati i potaknuti na primjenu ostalih ustaljenih i inovativnih kiparskih materijala i tehnika;
- studente uputiti u mogućnost primjene stečenih kiparskih znanja i vještina u primijenjenog oblikovanja i srodnih kreativnih industrija;

Korespondentnost i korelativnost programa

Kolegij pripada skupini kolegija kiparstva. Korespondentnost programa s kolegijima iz crtanja, anatomije, grafike, slikarstva

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)

1. samostalno izraditi portret prema promatranju u tehnici modeliranja glinom (i drugim alternativnim umjetničkim materijalima)
2. samostalno izraditi gipsani odljev - negativ i pozitiv
3. artikulirano se služiti elementima likovnog jezika u području kiparstva
4. samostalno izraditi gipsani model zadanog predloška

5. sposobnost analize djela korištenjem likovne govornice
6. istraživanje na temelju stečenih znanja i vještina
7. analizirati i vrednovati vlastiti likovni rad i rad drugih u grupi
8. primjenjivati sposobnosti rada u grupi na istom tematskom zadatku

SPECIFIČNI ISHODI UČENJA:

- pravilno interpretirati osnovne kiparske pojmove
- usvojiti postupak izrade jednostavne unutarnje konstrukcije od žice i drva (gerist)
- usvojiti postupak izrade gipsanog negativa
- usvojiti postupak izrade gipsanog pozitivu
- znati pravilno koristiti osnovni kiparski alat i materijal
- samostalno kreativno izražavanje

Studenti će steći specifična znanja i vještine za modelaciju analitičke studije izabranog modela, te će biti tehnički osposobljeni izraditi gipsani odljev izmodelirane skulpture (negativ u gipsu, pozitiv u gipsu i ostalim materijalima).

Studenti će za vrijeme trajanja kolegija stjecati osnovne kiparske vještine i znanja neophodne za praćenje i sudjelovanje u kolegijima u studijskim programima viših godina studija

Sadržaj predmeta

Upoznavanje osnovnih elemenata modeliranja u kiparstvu.

Vježbe se izvode promatranjem prirode ili modela, po sjećanju i po imaginaciji.

Radom prema modelu razvija se sposobnost preciznog prijevoda vizualnoga sadržaja u trodimenzionalan oblik. Traži se osnovni pojam volumena, ispituje se njegova unutarnja konstrukcija i raspored masa.

Radom prema sjećanju razvija se vizualno pamćenje. Uvode se vježbe kroz postupke apstrahiranja i stiliziranja u odnosu na mimetičko i ikoničko. Potiče se razvijanje vlastite kreacije.

Modeliranje pune plastike izvodi se u glini, ali i u ostalim materijalima ovisno o ideji samog studenta ili mogućnostima realizacije. Radom prema prirodi (živom modelu ili gipsanom odljevu) traži se prijevod vizualnoga sadržaja u organizirani kiparski oblik. Primjerima se pokazuje pokret i pomicanje osi unutar osnovne strane promatranja.

Izvodi se i pokazno lijevanje u gipsu.

U sklopu dodatne nastave ili domaćih zadataka izvodi se:

- rad u grupama na istom tematski određenom zadatku te međusobno uspoređivanje iskustva
- modeliranje u drugim materijalima, poticanje eksperimentalnosti u materijalima i kreativnom izražavanju. Upotreba kartona, papira, žica, stiropora, otpadnih materijali i ostalih suvremenih materijalnih i tehničkih mogućnosti
- prostorno oblikovanje u području primijenjenog umjetničkog stvaralaštva i objekt dizajna

Vježbe se izvode pretežno u glini i gipsu. Izrazi: puna plastika; motivi: portret, autoportret.

Osnova kolegija je modeliranje po promatranju i poticanje samostalnog imaginacijskog kiparskog razmišljanja i izražavanja.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)

FIZIČKA NASTAVA

Model A

Predavanja x	Obrazovanje na daljinu x
Seminari i radionice	Konzultacije x
Vježbe x	Laboratorij x

Samostalni zadaci x Multimedija i Internet x	Mentorski rad x Terenska nastava x Ostalo						
ONLINE NASTAVA Model B							
Predavanja x Seminari i radionice Vježbe x Samostalni zadaci x Multimedija i Internet x	Konzultacije Mentorski rad x Terenska nastava Ostalo, navesti (projektna nastava i sl) x						
*Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta							
Obveze studenata (opisati):							
<p>Nazočnost na nastavi, redovito pohađanje radioničkih vježbi, aktivnost na nastavi. Finaliziranje praktičnih radova prema programu u dogovoru s mentorom. Samostalni i grupni rad studenta na temelju zadataka iz detaljnog izvedbenog plana. Eksperimentalni i istraživački rad. Polaganje ispita.</p>							
Praćenje i ocjenjivanje studenata <ul style="list-style-type: none"> Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nulnih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta 							
Pohađanje nastave	1,5	Aktivnost u nastavi	0,33	Seminarski rad		Eksperimentanli rad	0,33
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,33	Referat		Praktični rad	0,5
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu: (Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije) Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu Ocjena se izvodi na temelju redovitog pohađanja nastave, periodičkih pregleda radova izraženih tijekom semestra i ocjenjivanja usmene prezentacije na kraju semestra, te analize praktičnog rada i njegove izvedbe. Predavanja se organiziraju u obliku konzultativno-istraživačke nastave.							
Obvezna literatura Rich, J.: Materials and methods of sculpture, Dover, 1988. Penny, Materials of Sculpture, Yale University Press, NH, London, 1993. Collins, J., Sculpture Today, 2014. Klarić, M., Kiparska tehnologija, Split, 1999. Arnheim, R., Visual Thinking (Vizualno mišljenje), 1985. Gagro, B., Gattin, N., Ivan Meštrović, Zagreb, 1983. Šuvaković, M., Pojmovnik moderne i postmoderne likovne umjetnosti i teorije poslije 1950., Zagreb, 2005 https://www.accessart.org.uk/modelling-the-head-in-clay-part-1-armature/							

Dopunska literatura

Gamulin, G., Hrvatsko kiparstvo XIX I XX stoljeća, Zagreb, 1999.
Causey, A., Sculpture since 1945 (Oxford History of Art), 1998.
Duby, G. i Daval, J., ed, Sculpture from antiquity to the present day, Geneva, 1986.
Ryan, W., Properties of Ceramic Raw Materials, PPO, NY, 1997.
Andrews, O.: Living materials – a sculptor's handbook, University of California, 1988.

Online literatura prema preporučenim linkovima na predavanjima
<https://www.sculptingmasterclass.com/courses/strong-foundations>

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Interni upitnik za studente i profesore. Upitnik za samoevaluaciju profesora. Periodične revizije programa. Transparentnost i fleksibilnost programa. Administrativna podrška i resursi (literature, oprema). Javno prezentiranje studentskih radova (prosudba javnosti). Kontinuirano praćenje rada studenata.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; LJETNI SEMESTAR 2020./2021.

Red.br.	Tema
1	<p>UVODNO PREDAVANJE – ponavljanje osnovnih pojmova trodimenzionalnog oblikovanja</p> <p>Upoznavanje s detaljnim izvedbenim planom. Ponavljanje osnovnih pojmova trodimenzionalnog oblikovanja i kiparskog vizualnog jezika. Analiza umjetničkog portreta kroz razgovor i prikaze reprodukcija djela likovne umjetnosti na temu ljudskog portreta. Vizualno i taktilno osvještavanje trodimenzionalnih osobina predmeta. Ponavljanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni elementi skulpture (masa, volumen, prostor) - osnovni alati i tehnike modeliranja portreta u glini <p>Priprema gline.</p> <p>VJEŽBA (zadatak): kroki crteži u ugljenu (tema: portret) DZ: 10 i više kroki crteža u ugljenu (desnom I lijevom rukom, sa zatvorenim očima,...)</p>
2	<p>IZRADA GERISTA (unutarnja konstrukcija od drva, metala i žice)</p> <p>Stjecanje vještine izrade gerista i oblikovanja unutarnje konstrukcije od paljene žice, drvenih letvica i ostalih konstruktivnih elemenata (papir, stiropor,...) Pregled domaćih zadataka. SLOBODNO KIPARSKO IZRAŽAVANJE - razgovor o načinima realizacije slobodnih ideja na temu Prošireni portret</p> <p>VJEŽBA (zadatak): stjecanje vještine izrade jednostavnog gerista, 5 krokija u glini (od toga jedan sa zatvorenim očima)</p> <p>DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
3	<p>MODELIRANJE KROKI PORTRETA PO PROMATRANJU I SLOBODNO KIPARSKO IZRAŽAVANJE</p>

	<p>SLOBODNO KIPARSKO IZRAŽAVANJE - razgovor o načinima realizacije slobodnih ideja na temu Prošireni portret Razvijanje sposobnosti promatranja i vrednovanja vizualnih medija VJEŽBA (zadatak): kroki u glini DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
4	<p>MODELIRANJE PORTRETA PO PROMATRANJU</p> <p>Priprema gline kao materijala za trodimenzionalno oblikovanje, modeliranje u glini prema zadanom motive (portret). Razvijanje sposobnosti promatranja i vrednovanja vizualnih medija. Ispitivanje površina, tekstura. Motivi: portret prema modelu ili gipsanom predlošku. Analiza radova kroz razgovor i demonstraciju</p> <p>Vježba: Modeliranje u glini ili nekom drugom dostupom materijalu, motiv portret DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
5	<p>MODELIRANJE PORTRETA PO PROMATRANJU</p> <p>Priprema gline kao materijala za trodimenzionalno oblikovanje, modeliranje u glini prema zadanom motivu. Razvijanje sposobnosti promatranja i vrednovanja vizualnih medija. Ispitivanje površina, tekstura. Motivi: portret prema modelu ili gipsanom predlošku. Analiza radova kroz razgovor i demonstraciju</p> <p>Vježba: Modeliranje u glini ili nekom drugom dostupom materijalu, motiv portret DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
6	<p>MODELIRANJE PORTRETA PO PROMATRANJU</p> <p>Kombiniranje naučenog u svrhu razvijanja kreativnog procesa, ponavljanje osobina kiparskog materijala gline (mekana i podatna, bilježi svaki otisak prsta ili alata, omogućuje izradu detalja različito oblikovanih površina). Razvijanje sposobnosti promatranja i vrednovanja vizualnih medija. Ispitivanje površina, tekstura. Motivi: portret prema modelu ili gipsanom predlošku. Analiza radova kroz razgovor i demonstraciju</p> <p>Vježba: Modeliranje u glini ili nekom drugom dostupom materijalu, motiv portret DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje 1. pregled radova- kontinuirana provjera znaja i vještina</p>
7	<p>MODELIRANJE PORTRETA PO PROMATRANJU</p> <p>Priprema gline kao materijala za trodimenzionalno oblikovanje, modeliranje u glini prema zadanom motivu. Razvijanje sposobnosti promatranja i vrednovanja vizualnih medija. Ispitivanje površina, tekstura. Motivi: portret prema modelu ili gipsanom predlošku. Analiza radova kroz razgovor i demonstraciju</p>

	<p>Vježba: Modeliranje u glini ili nekom drugom dostupom materijalu, motiv portret DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
8	<p>MODELIRANJE PORTRETA PO PROMATRANJU</p> <p>Kombiniranje naučenog u svrhu razvijanja kreativnog procesa, ponavljanje osobina kiparskog materijala gline (mekana i podatna, bilježi svaki otisak prsta ili alata, omogućuje izradu detalja različito oblikovanih površina). Razvijanje sposobnosti promatranja i vrednovanja vizualnih medija. Ispitivanje površina, tekstura. Motivi: portret prema modelu ili gipsanom predlošku. Analiza radova kroz razgovor i demonstraciju</p> <p>Vježba: Modeliranje u glini ili nekom drugom dostupom materijalu, motiv portret DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
9	<p>LIJEVANJE GIPSANOG ODLJEVA – IZRADA NEGATIVA U GIPSU</p> <p>Demonstracija i učenje tehnike izrade gipsanih kalupa Izrada NEGATIVA gipsanog odljeva izmodelirane skulpture Vježba: izrada negativa u gipsu</p> <p>2. pregled radova - kontinuirana provjera znaja i vještina</p>
10	<p>MODELIRANJE PORTRETA PO PROMATRANJU</p> <p>Kombiniranje naučenog u svrhu razvijanja kreativnog procesa, ponavljanje osobina kiparskog materijala gline (mekana i podatna, bilježi svaki otisak prsta ili alata, omogućuje izradu detalja različito oblikovanih površina). Razvijanje sposobnosti promatranja i vrednovanja vizualnih medija. Ispitivanje površina, tekstura. Motivi: portret prema modelu ili gipsanom predlošku. Analiza radova kroz razgovor i demonstraciju</p> <p>Vježba: Modeliranje u glini ili nekom drugom dostupom materijalu, motiv portret DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
11	<p>MODELIRANJE PORTRETA PO PROMATRANJU</p> <p>Kombiniranje naučenog u svrhu razvijanja kreativnog procesa, ponavljanje osobina kiparskog materijala gline (mekana i podatna, bilježi svaki otisak prsta ili alata, omogućuje izradu detalja različito oblikovanih površina). Razvijanje sposobnosti promatranja i vrednovanja vizualnih medija. Ispitivanje površina, tekstura. Motivi: portret prema modelu ili gipsanom predlošku. Analiza radova kroz razgovor i demonstraciju</p> <p>Vježba: Modeliranje u glini ili nekom drugom dostupom materijalu, motiv portret DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
12	<p>LIJEVANJE GIPSANOG ODLJEVA – IZRADA NEGATIVA U GIPSU</p> <p>Demonstracija i učenje tehnike izrade gipsanih kalupa Izrada NEGATIVA gipsanog odljeva izmodelirane skulpture</p>

	<p>Vježba: izrada negativa u gipsu</p> <p>SLOBODNO KIPARSKO IZRAŽAVANJE – razrada ideja Razvijanje individualnih kiparskih sposobnosti. Razrada raznih interpretacija imaginacijskih volumena, uključujući i interpretacijska promišljanja primijenjene skulpture DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
13	<p>LIJEVANJE GIPSANOG ODLJEVA - IZRADA POZITIVA U GIPSU</p> <p>Demonstracija i učenje tehnike izrade gipsanih kalupa Izrada POZITIVA gipsanog odljeva izmodelirane skulpture Vježba: izrada pozitivu u gipsu</p> <p>SLOBODNO KIPARSKO IZRAŽAVANJE – razrada ideja Razvijanje individualnih kiparskih sposobnosti. Razrada raznih interpretacija imaginacijskih volumena, uključujući i interpretacijska promišljanja primijenjene skulpture DZ: prošireni portret – idejna rješenja za portret kroz slobodno kiparsko izražavanje</p>
14	<p>SKIDANJE KALUPA, RETUŠ, ZAVRŠNA OBRADA RETUŠ – završna obrada neravnina zaostalih u postupku lijevanja</p> <p>ZAVRŠNA OBRADA ODLJEVA – PATINA PATINIRANJE - postizanje željenoga kolorističkog efekta pri završnoj obradi skulpture</p> <p>Vježba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - retuširanje i završna obrada gipsanog odljeva - patiniranje gipsanog odljeva različitim tehnikama
15	<p>PRIPREMA ZAVRŠNE IZLOŽBE</p> <p>Zadatak I: čišćenje alata i ateljea Zadatak II: odnošenje starih radova, osobnih alata i materijala Zadatak III: postav odabranih radova, uređivanje prostora, priprema radova za postav na završnoj izložbi</p> <p>Analiza radova kroz razgovor i demonstraciju. Završne obrade i dovršavanje radova. Završna prezentacija7analiza zadanog grupnog i individualnog zadatka Pregled likovnog dnevnika. Individualni razgovori – priprema za ispit i završnu izložbu</p>

ZAVRŠNA PRIPREMA

Zadatak I: čišćenje alata i ateljea

Zadatak II: odnošenje starih radova, osobnih alata i materijala

Zadatak III: postav odabranih radova, uređivanje prostora, priprema radova za postav na završnoj izložbi

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Samostalno izraditi portret prema promatranju u tehnici modeliranja glinom (i drugim umjetničkim materijalima)	Stjecanje, razvoj i primjena znanja iz područja kiparskih znanja i vještina. Učenje i razvijanje je stvaralačkog, kreativnog, Usmena izlaganja (predavanja uz primjenu slikovnih prikaza) o tradicionalnim i suvremenim tehnologijama i izrazima u materijalima iz područjima kiparstva.	Usmeno izlaganje - izrada bilješki - izrada skica	Redovito pohađanje nastave Sudjelovanje u diskusiji Prezentacija praktičnog rada
Samostalno izraditi gipsani odljev - negativ i pozitiv	. Praktične vježbe: - osmišljavanje pravilnog odabira materijala za izvedbu rada - savladavanje tehnike obrade izabranih materijala - demonstriranje korištenja materijala i alata - praktične vježbe izrade i obrade jednostavnih kalupa za multipliciranje - terenska nastava – posjet radionicama/institucijama/a teljeima za drvo, metal, keramiku, kamen, tekstil, plastiku,...- suradničko učenje - upoznavanje sa novih tehnologija	Usmeno izlaganje Postavljanje otvorenih pitanja (provokacija) Diskusija (rasprava) Demonstracija korištenja materijala, tehnike i alata Vođenje vizualnog dnevnika: - izrada bilješki - izrada skica Vođeno istraživanje	Redovito pohađanje nastave Prezentacija istraživanja Demonstracija korištenja alata Prezentacija praktičnog rada
Artikulirano se služiti elementima likovnog jezika u području kiparstva		Demonstracija korištenja odgovarajućeg alata Demonstracija procesa i postupaka Lamentacija odabiru materijala i likovnom izrazu Vježba Problemsko učenje Iskustveno učenje	Redovito pohađanje nastave Prezentacija istraživanja Demonstracija korištenja alata Završna izvedba i prezentacija praktičnog rada
Samostalno izraditi gipsani model zadanog predloška		Primjena stečenog znanja. Vježbe postavljanja u skulpture u komorni prostor.	Pohađanje i aktivno sudjelovanje na nastavi Istraživanje, eksperimentalni i

			<p>projektni rad</p> <p>Prezentacija idejnog i izvedbenog praktičnog rada</p>
<p>Sposobnost analize djela korištenjem elemenata likovne govornice</p>		<p>Usmeno izlagan</p> <p>Radioničke vježbe</p> <p>Eksperimentalni rad na terenu</p> <p>Pisana prezentacija.</p>	<p>Pohađanje i aktivno sudjelovanje na nastavi</p> <p>Istraživanje, eksperimentalni i projektni</p> <p>Usmena i pisana (referat) prezentacija idejnog i praktičnog rada</p>
<p>Istraživanje na temelju stečenih znanja i vještina</p>		<p>Usmeno izlaganje</p> <p>Radioničke vježbe</p> <p>Eksperimentalni rad.</p> <p>Kontekstualno učenje</p>	<p>Pohađanje i aktivno sudjelovanje na nastavi</p> <p>Istraživanje, eksperimentalni i projektni rad</p> <p>Usmena i pisana (referat) prezentacija idejnog i praktičnog rada</p>
<p>Analizirati i vrednovati vlastiti likovni rad i rad drugih u grupi</p>		<p>Usmeno izlaganje</p> <p>Vježbe</p> <p>Istraživanje pod mentorstvom.</p>	<p>Pohađanje i aktivno sudjelovanje na nastavi</p> <p>Sudjelovanje u diskusiji</p> <p>Istraživanje, eksperimentalni rad</p>

